

РЕШЕНИЕ

№ 3331

гр. София, 29.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 24 състав,
в публично заседание на 15.06.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Бранимира Митушева

при участието на секретаря Гергана Мартинова , като разгледа дело номер **12608** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК във връзка с чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./.

Образувано е по жалби на В. П. М., чрез процесуалните си представители адв. С. и адв. В., и Г. Б. А. срещу Решение № 480/24.09.2019 г. на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/, трети специализиран заседателен състав.

В жалбата на В. П. М. са развити доводи за незаконосъобразност и необоснованост на обжалвания административен акт, в частта, касаеща жалбоподателя М., като постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в противоречие с материално-правните разпоредби. Счита се, че решаващият състав на КЗД недопустимо е разширил обхвата на проверката по преписката, като е изследвал наличие на нетвърдени от А. факти дали по отношение на него е бил осъществен „тормоз“ или „преследване“ по смисъла на чл. 5 от ЗЗДискр. във вр. с § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. на основата на признак „лично положение“, с каквито твърдения не е бил сезиран. Като взаимноизключващи се, необосновани и лишени от логика се сочат мотивите на Комисията, че през процесния атестационен период не били изготвени две атестационни оценки, а само една такава, в която поставянето на най-ниската годишна оценка при атестирането на служителя на 16.02.2017 г. „неприемливо изпълнение“, при наличието на предхождаща препоръка за повишаването му в ранг към 01.11.2016 г., представлявало

тормоз над него, тъй като тази оценка създавала враждебна, обидна и застрашителна среда, засягаща авторитета и достойнството на сезирания КЗД. Посочват се аргументи за липсата на наличие на всички елементи от фактическия състав на „тормоз“ по смисъла на закона. От страна на А. не били представени доказателства, от които може да се направи обоснован извод, че при сравними сходни обстоятелства с други лица, е имало по-неблагоприятно третиране на основата на някой от признаците по чл. 4 от ЗЗДискр. Напротив, събраните писмени доказателства установявали липсата на дискриминация по признак осъществен тормоз заради лично положение. Допълва се, че след анализ на приложените доказателства и относимата материалноправна уредба, висшестоящият административен орган е потвърдил атестационната оценка на обжалвания, дадена от М., като това била причината господин А. да „ангажира“ с жалбата си отговорността на Министерството на външните работи и цяла поредица от негови служители, потвърдили с действията си дадената от М. атестация на 16.02.2016 г. Оспорва се фактът на наличие на признак „лично положение“ в конкретния случай, като се посочва, че действията по подаване на жалби и сигнали не могат да бъдат възприети като траен белег на А., респ. че не е налице признакът различно третиране поради „лично положение“ на жалбоподателя. Изяснява се, че поведението на посланика на Република България в М. по даване на атестационна оценка на служителя А., е на плоскостта на техните служебни отношения, тясно свързано е с проблеми на организацията на работата в посолството и е продиктувано от желанието на М., като ръководител на мисията, да подобри работата на службата и да сведе до минимум нарушенията при работата на служителите, предвид важността на интересите на държавата и на гражданите, които биха могли да бъдат засегнати. Като израз на загрижеността на жалбоподателя М., като административен ръководител на А., се определя дадената му атестационна оценка, която съдържа както положителни, така и отрицателни констатации, като по делото липсват доказателства същата да не е обективна. Допълва се, че видно от подробно мотивираната атестационна оценка, през атестационния период служителят е показал качества, които пречат на изпълнението на задачите, описани в длъжностната му характеристика и обосновават дадената оценка като „неприемливо изпълнение“. Излагат се доводи срещу извода на решаващия състав на КЗД, че първоначално е била дадена положителна оценка и препоръка за повишаване в длъжност. Отбелязва се, че първата оценка е била дадена в условията на „кредитиране на доверие“ от страна на М., който е встъпил в длъжност посланик на Република Б. в М. в началото на месец септември 2016 г., а заявлението с препоръката, обсъдено от КЗД, е заведено на 01.11.2016 г. Ето защо своята същинска оценка, М. е изразил няколко месеца по-късно – на 16.02.2017 г., на базата на непосредствените си лични наблюдения и впечатления от работата на атестираното лице. С оглед изложеното, не може да се приеме, според жалбоподателя М., че събраните по делото доказателства сочат на обосновано предположение за поставянето на оспорвания в по-неблагоприятно положение поради неговото семейно, лично, обществено или социално положение, в сравнение с останалите служители на мисията. Претендира се от съда, да постанови решение, с което да бъде отменен оспорения акт, в частта, установяваща извършен акт на дискриминация от страна на М. под формата на тормоз, като и в тази, с която на същия е наложена глоба в размер на 750 лева, определена като несправедлива, в троен на минималния размер. Претендират се и направените в хода на делото разноси. В съдебно заседание, чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата на Г. А. и счита същата за

неоснователна.

В жалбата на Г. Б. А. са развити доводи за незаконосъобразност и необоснованост на обжалвания административен акт в частите, установяващи, че спрямо него Министерство на вътрешните работи /МВнР/, министър Е. З., Л. Т., Д. Б., В. В. и Е. Ш. не са извършили нарушение на 33Дискр., като и в частта, с която е оставено без разглеждане оплакването на А., касаещо претърпян от него инцидент на 25.05.2017 г. в М., като постановени при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в противоречие с материално-правните разпоредби. В жалбата са изложени редица факти и са описани действия, чрез които лицето Л. Т., използвайки служебното си положение на ръководител на Инспекторат, е създал условия подаден сигнал от страна на жалбоподателя за злоупотреба с власт да не бъде разгледан. Счита се, че господин Т. е имал „лично отношение“ с М. и Ш. и може да се приеме, че същият е заинтересована страна от крайният резултат на проверката по неговия сигнал. Твърди се, че по унизителен начин е накърнил достойнството на А., като е създал враждебна, унизителна и застрашителна среда на работното му място и е подтикнал подчинените му служители към извършване на дискриминация спрямо него. Сочи се, че трети специализиран заседателен състав на КЗД е достигнал неправилно до извод, че Д. Б., В. В. и Л. Ш. не са извършили нарушение на 33Дискр. Същите са били включени в състав на комисия да извършат проверка по сигнал на А. за злоупотреба с власт и финансови средства от страна на М., но сигналят не е разгледан от тях. Те, обаче без да им е възложено, по незаконосъобразен начин са събирали данни да дейността на жалбоподателя, като така събраните данни направо по допълнително интерпретиран начин са отразени в доклад на Инспекторат МВнР. При пълно лишаване от конституционното му право на защита и базирайки се на изисканата информация от Т., ръководител на Инспекторат, сочат редица неверни данни с цел унижаване и уронване доброто име и чест на жалбоподателя А., както и да бъде наказан за това, че е подал сигнал. От изложеното било видно, че комисията в състав – Б., В. и Ш., са извършили незаконосъобразни действия с цел да отклонят вниманието от основната цел на проверката и прикриване незаконосъобразните действия на М., с оглед неговото служебно положение. Неправилно е възприето в оспореното решение, че следва да се търси отговорност единствено и само на В. М., а не и на неговия горестоящ пряк ръководител Е. Ш.. Твърди се, че тя била запозната с осъществявания спрямо жалбоподателя ежедневен тормоз, след образуване на проверката, но не била предприела никакви действия да ги преустанови. Счита се, че последната е дала дискриминационни указания по отношение срока на изготвяне и изпращане на атестационната оценка, като по този начин подтиква и дава разрешение на М. да извърши акт на дискриминация под формата на тормоз. Ш. умишлено не е изпълнила своите задължения като не е разгледала формуляра, с който е оспорена изготвената втора паралелна оценка, а единствено я е потвърдила, въз основа на обстоятелствата, посочени в доклад на Инспекторат на 04.03.2017 г. Същата, без да извърши насрещна проверка на дадените обстоятелства, ги възприема за правилни и верни, въпреки че атестационната оценка е от изключително значение за държавните служители. Оспорва се факта, че от страна на министъра на външните работи Е. З., както и от самото министерство, не е извършено нарушение на 33Дискр. Като горестоящ орган министъра на вътрешните работи се явява и съотговорен за всички действия на подчинените си служители, какъвто е господин М.. Лишено от логика, според жалбоподателя, е изключването на

отговорността на МВнР, тъй като неговите органи не са предприели ефективни мерки за предотвратяване на посочените форми на дискриминация на работното място, а чрез бездействието си са го поощрили. Налице е било „лично отношение“ към жалбоподателя А. и можело да се приеме, че госпожа З. е имала правен интерес да не се разгледа сигнала за корупция с цел прикриване на тези действия и недопускането им да станат достояние на по-широк кръг от хора. На последно място се сочи, че неправилно е оставено без разглеждане оплакването, касаещо претърпян инцидент в [населено място], тъй като същото било провокирано от липсата на ефективни мерки за предотвратяване на посочените форми на дискриминация на работното място, а с бездействието ги поощри, което е поставило А. във враждебна среда, в която е бил лишен от конституционното си право да се защити. Претендира се от съда да постанови решение, с което да отмени административния акт в оспорените му части. Жалбоподателят оспорва и счита за неоснователна жалбата на В. М. по съображения, изложени в приложен по делото писмен отговор.

Отвeтникът – КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ /КЗД/ – редовно призован, не изпраща представител и не изразява становище по жалбите.

Заинтересованите страни – МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ и Е. З., В КАЧЕСТВОТО И НА МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ – редовно призовани, чрез процесуалния си представител, оспорват жалбата на Г. А., като неоснователна и недоказана по съображения, изложени в писмени бележки, както и поддържат жалбата на В. М.. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованите страни – Л. Т., Д. Б. и Е. Ш., редовно призовани – в съдебно заседание не се явяват, не изпращат представител и не изразяват становище по жалбите. В представени по делото писмени бележки оспорват жалбата на Г. А. и изразяват становище за неоснователност.

Заинтересованите страни – В. В. и Л. Ш., редовно призовани, не се явява, не изпращат представител и не изразява становище по жалбите.

СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА, редовно уведомена, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Производството пред КЗД е образувано по жалба вх. № 44-00-3936/12.12.2017 г. и допълнение с вх. № 44-00-1208/27.03.2018 г. на Г. Б. А., в които се твърди, че същият е обект на дискриминация, проявен под формата на тормоз и преследване на работното си място, по признак „лично положение“, от страна на ръководителя на Инспекторат към МВнР Л. Т., от страна на служители на МВнР – Д. Б. – държавен инспектор в Инспекторат към МВнР, В. В. – старши дипломатически служител I степен в Инспекторат към МВнР, Л. Ш. – главен юрисконсулт в дирекция „Правна“, Е. Ш. – постоянен секретар на МВнР и В. М. – ръководител на дипломатическото представителство на задгранично представителство – М., както и от страна на Министерство на външните работи и министъра на външните работи, провокирани от подадените сигнали от негова страна, с които е съобщил за неправомерни действия и бездействия, извършени от М. при изпълнение на служебните му задължения. Подробно са изложени оплаквания срещу всяко от посочените по-горе лица. Жалбоподателят посочва още, че вследствие на непоносимата работна обстановка и

постоянен тормоз, упражняван над него, е претърпял пътно-транспортно произшествие в М.. А. се чувства дискриминиран заради своето лично положение, обосновано от факта, че е подавал сигнали за злоупотреба от работата на В. М., което го отличава от всички останали служители. Във връзка с така подадената жалба, с разпореждане № 23/15.01.2018 г. на председателя на КЗД е образувана преписка № 13/2018 г. за тормоз и подбуждане към дискриминация по признак „лично положение“.

След определяне на докладчик на решаващия състав е проведена и процедура по проучване, съгласно чл. 55 и сл. от 33Дискр. За изясняване на релевантните за спора факти са събрани и приобщени към административната преписка становищата на участниците в производството и ангажираните от тях доказателства, описани подробно в атакувания административен акт.

След преценка на доказателствения материал – писмени и гласни доказателства, и на изложените от страните доводи, КЗД е постановила процесното решение, с което е приела за установено на основание чл. 65 и чл. 66 от 33Дискр., че конституираният като ответна страна – В. М. /посланик на Република България в МСЩ/, е извършил акт на дискриминация под формата на тормоз по смисъла на чл. 5 от 33Дискр. във вр. с § 1, т. 1 от ДР на 33Дискр. на основата на признак „лично положение“ по отношение на Г. Б. А., с което е нарушена забраната по чл. 4, ал. 1 от 33Дискр. Наложено е на ответната страна В. М., на основание чл. 78, ал. 1 от 33Дискр., наказание – „глоба“, в размер на 750 лева за извършването на установеното с решението нарушение на 33Дискр. С процесното решение е установено още, че конституираните като ответни страни – МВнР, представлявано от министър Е. З.; министърът на външните работи Е. З.; Л. Т.; Д. Б.; В. В.; Л. Ш.; Е. Ш., не са извършили нарушение на 33Дискр. спрямо Г. Б. А. и жалбата му в тази част е оставена без уважение като неоснователна и недоказана. Без разглеждане е оставено оплакването на Г. Б. А., касаещо претърпения от него инцидент на 25.05.2017 г. в М.. Препоръчано е, на основание чл. 47, т. 6 от 33Дискр., на министъра на външните работи да предприеме необходимите мерки, с които да се осъществява надежден контрол върху извършваните от назначените от МВнР проверки, за да не се допускат в бъдеще подобни нарушения.

За да постанови този резултат КЗД е приела за установено от фактическа и правна страна следното: Съгласно сключено на основание чл. 81б от Закона за дипломатическата служба тристранно споразумение от 15.06.2016 г. между Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, Министерство на външните работи и жалбоподателя Г. Б. А., последният от длъжността „началник на отдел“ в Държавна агенция за метрологичен и технически надзор е преместен на длъжността „държавен експерт“ в Задгранично представителство М. за срок до четири години. Съгласно заповед № К-281/02.06.2016 г. А. е командирован в МВнР, Посолството на Република България в М. - [населено място] за изпълнение функциите на първи секретар „нотифициран“, завеждащ консулска служба за времето от 15.06.2016 г. до 14.06.2020 г. Установено е, че в рамките на около месец /от 17.01.2017 г. до 23.02.2017 г./ в Министерство на външните работи са постъпили девет сигнала от жалбоподателя за незаконосъобразни действия и финансови злоупотреби от

страна на посланика на Република България в М., В. М. с искане за извършване на проверка. В тази връзка със заповед № 95-00-55/03.02.2017 г. е определена комисия в състав: В. В., Д. Б. и Л. Ш., която да извърши извънредна тематична проверка по документи. Контролът по изпълнението на заповедта е възложен на ръководителя на Инспектората на МВнР - Л. Т., който от своя страна е изпратил писмо на В. М. с искане за предоставяне на становище, ведно с копие от постъпилите сигнали. Предвид финансовия характер на част от сигналите с тях е ангажирана и дирекция „Вътрешен одит“, във връзка с което е издадена заповед № 95-00-54/03.02.2017 г. Резултатите от проверката били обективирани в доклад на Инспектората на МВнР, като било направено предложение срещу Г. А. и срещу В. М. да бъдат образувани дисциплинарни производство по реда на чл. 58, т. 2 от Закона за дипломатическата служба и чл. 89, ал. 2, т. 5 от ЗДСл. във връзка с чл. 2, ал. 5 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.

В периода на започналите проверки, на 16.02.2017 г., в съответствие с чл. 8, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1/17.07.2008 г. за условията и реда за атестиране на дипломатическите служители, жалбоподателят А. бил атестиран от посланика на Република България в М., В. М.. Видно от представения по преписката формуляр за оценка Г. А. е получил „неприемливо изпълнение“ за периода от 15.06.2016 г. до 31.12.2016 г. Възразил е срещу получената оценка още същия ден, като на 10.03.2017 г. е уведомен, че постоянният секретар на МВнР, Е. Ш., като контролиращ ръководител е потвърдила оценката.

Установява се още, че със заповед № Н-121/09.05.2017 г. на ръководителя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по искане на приемащата администрация предсрочно е прекратено преместването на Г. А.. Със заповед № К-102/10.05.2017 г. на министъра на външните работи, която му е връчена срещу подпис на 18.05.2017 г., считано от 01.06.2017 г. задграничната му командировка е прекратена. Поставен му е срок до 31.05.2017 г. включително да се завърне окончателно в Република България. Междувременно на 25.05.2017 г. жалбоподателят е претърпял трудова злополука, за която Е. Ш. е уведомена с докладна № 347/26.05.2017 г. по описа на ЗП -М..

Въз основа на така установеното и събраните в производството доказателства, КЗД е приела, че поставянето на най-ниската годишна оценка при атестирането на жалбоподателя на 16.02.2017 г. от страна на В. М. представлява тормоз спрямо него. Комисията е приела, че оценяването на А. е било опорочено и единствената цел на В. М. е била да постави в уязвимо положение жалбоподателя, възползвайки се от по-високата йерархическа длъжност, която заема. Прието е, че действията на ответната страна М. са целели единствено освобождаване на заеманата от А. длъжност и същите са обусловили създаването на враждебна, обидна и застрашителна среда, засягаща авторитета и достойнството му. В мотивите на оспореното решение се посочва, че поставянето на най-ниската атестационна оценка е вследствие на подадените

от А. жалби и сигнали /които до 16.02.2017 г. са 6 на брой/ срещу своя пряк ръководител – В. М., който в случая е и негов оценяващ. Прието е, че подаването на сигнали и жалби може да се приеме за част от личното положение на А., тъй като по същество този факт се явява траен белег от личността му. Създадени, според решаващият състав, били едни специфични отношения, които не са характерни за никой друг служител и тези отношения между А. и М. съответстват на признака „лично положение“. Съставът на КЗД е категоричен в извода си, че въпросните сигнали и по-точно твърденията в тях за незаконосъобразни действия, включващи и финансови злоупотреби от страна на В. М., са причината да му постави възможно най-ниската оценка „неприемливо изпълнение“.

По отношение на останалите ответни страни КЗД е приела, че не са налице доказателства, от които да се установи, че същите са осъществили съзнателно нежелано поведение спрямо А. и осъществили всички елементи от състава на приложимата норма на чл. 5 от ЗЗДискр. във вр. с § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. По-конкретно в мотивите на решението, КЗД е приела, че г-жа Ш., постоянен секретар на МВнР от 19.12.2016 г., е потвърдила поставената на А. от М. оценка, в качеството ѝ на контролиращ служител, но с това си действие, съставът не счита, че е извършила някакво нарушение на ЗЗДискр. От събраните доказателства се установявало, че Ш. не е имала никакъв или почти никакъв контакт с А. в периода 15.06.2016 г. – 31.12.2016 г., поради което съвсем правилно е мотивирала своята оценка въз основа на констатациите в доклад, изготвен от звена, които контролират изпълнението и функциите на посолството в М.. По отношение на действията на комисията, извършила проверка по сигнали на А. /състояща се от Д. Б., държавен инспектор в Инспектората; В. В., старши дипломатически служител; Л. Ш., главен юрисконсулт в дирекция „Правна“/, не е осъществила каквато и да било форма на дискриминация спрямо него, съобразно изложеното в оспореното решение. Обстоятелството, че резултатите от извършената от тях проверка не са очакваните от жалбоподателя, тъй като в хода на същата са констатирани грешки и слабости в работата на самия него, а не е извършена само проверка на работата на М., срещу когото са подадени те, не е повод съставът да приеме, че спрямо А. е извършено преследване. Прието е, че направените в доклад изх. № И-49-77/02.03.2017 г. на Главния инспекторат на МВнР изводи говорят за точно обратното: „В Посолството на РБ в М. съществува тежка работна атмосфера, обусловена от очевиден личен конфликт между двамата дългосрочно командировани дипломатически служители г-н В. М. и г-н Г. А., която се отразява негативно върху работата в сферата на консулската служба и материалната отчетност“. В резултат на направените констатации е дадено предложение да бъдат образувани дисциплинарни производства по реда на чл. 58, т. 2 от Закона за дипломатическата служба, чл. 89, ал. 2, т. 5 от Закона за държавния служител и чл. 2, ал. 5 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация. Безспорно било според КЗД, че жалбоподателят и

М. са били дълго време единствените служители, поради което е напълно обяснимо и логично при една проверка да се проследи работата на всички служители в нея. Още повече, че изследването на обвиненията за финансови злоупотреби нямало как да се осъществи без проучване и разглеждане работата на материално отговорното лице, какъвто е бил А.. На следващо място, комисията счита, че липсват и доказателства в съответствие с чл. 9 от ЗЗДискр., че Л. Т., по чиято заповед е назначена проверяващата комисия, е имал „лични отношения“ с М., за да се приеме, че същият е бил заинтересован от крайния й резултат. Прието е още, че направеното от назначената комисия на МВнР предложение в изпълнение на нейните правомощия за прекратяване на дългосрочната командировка на Г. А. не представлява преследване по смисъла на ЗЗДискр. Счита се, че връчената му на 18.05.2017 г. заповед № К-102/10.05.17 г. на министъра на външните работи за прекратяване на задграничната му командировка не представлява и тормоз спрямо него, тъй като в случая то няма наказателен характер, а е в изпълнение на нуждите на службата. В тази връзка настъпилите неблагоприятни последици за семейството на жалбоподателя са ирелевантни в случая. От приложените по преписката материали не се установява други лица в сравнимо сходно положение да са по-благоприятно третирани от него, за да се направи извод и за пряка дискриминация. Отбелязано е, че министърът на външните работи е инициирал направената от Агенция за държавна финансова инспекция /АДФИ/ проверка, което говори за желанието му да бъде установена истината, каквато и да е тя, а не както жалбоподателят твърди, че е бил преследван от всички ответни страни заради подадените от него сигнали.

По отношение на заявеното от жалбоподателя дискриминационно отношение, поради нерегистриране на претърпяното, от него на 25.05.2017 г. ПТП в М. като трудова злополука, е било оставено без разглеждане от КЗД, поради наличието на съдебно производство по отношение на трудовата злополука.

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбите са процесуално допустими – насочени са срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 от АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 68 от ЗЗДискр. Подадени са в срок и от активно легитимирани лица – адресати на акта. Видно от приложената по делото обратна разписка оспореното решение е връчено на жалбоподателя Г. А. на 14.10.2019 г., като жалбата е подадена на 28.10.2019 г., чрез административния орган, съгласно поставен върху нея вх. № 44-00-3363/28.10.2019 г. Относно подаването на жалбата на В. П. М., оспореното решение му е съобщено на 03.10.2019 г., като жалбата е подадена на 17.10.2019 г., също чрез административния орган, съгласно поставен върху нея вх. № 44-00-3292/17.10.2019 г.

Разгледани по същество, след проверка на административния акт

съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 146 от АПК, жалбата на В. П. М. е основателна, а тази на Г. Б. А. е неоснователна по следните съображения:

Оспореният административен акт е постановен от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл. 47 от ЗЗДискр. В съответствие с чл. 48, ал. 1 във връзка с чл. 54 от ЗЗДискр. решаващият състав на КЗД е определен с разпореждане № 23/15.01.2018 г. на председателя на КЗД. След подадено искане от страна на жалбоподателя по преписката за отвод на състава на КЗД, с разпореждания № 363/27.03.2019 г. и № 436/17.04.2019 г. на председателя на КЗД е променен първоначално определеният решаващ състав на КЗД.

Актът е постановен в предписаната от закона форма и при спазване на административно-производствените правила. Видно от проведеното проучване, органът е извършил пълно, обективно всестранно изясняване на релевантните за случая факти, при съблюдаване на формулираното в чл. 9 от ЗЗДискр. правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация. В решението са изложени съображенията, обосноваващи постановеният правен резултат.

Съдържанието на акта сочи, че КЗД е проверила и преценила събраните по преписката доказателства съгласно чл. 36, ал. 3 от АПК, а в изпълнение на чл. 35 от АПК е обсъдила обясненията и възраженията на страните. С оглед изложеното, настоящият съдебен състав счита, че КЗД е изпълнила регламентираната процедура, като е осигурила в пълна степен правото на защита на страните. Установените в административното производство факти се подкрепят от доказателствения материал, поради което се възприемат от съдебния състав като доказани и съответстващи на обективната истина.

І. По жалбата на В. П. М.:

Настоящата съдебна инстанция намира, че решението на КЗД, в частта, оспорена от жалбоподателя М., е постановено при неправилно прилагане на материалноправните разпоредби и е в несъответствие с целта на закона. С императивната разпоредба на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал. 2 на същата норма пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В разпоредбата на § 1, т. 7 от ДР на ЗЗДискр. е дадено определение на понятието „неблагоприятно третиране”, а именно - всеки акт, действие или бездействие, което пряко или непряко засяга права или законни интереси. От анализа на цитираните норми следва извода, че за да е

налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определен кръг лица в конкретен случай, а е необходимо да се докаже още, че това третиране е извършено съзнателно по някои от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряко причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, като при всички случаи следва да се изразява в някой признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. С оглед на изложеното, за да се приеме, че с действията си В. М. е третира по-неблагоприятно жалбоподателя А. при упражняване на неговите служебни задължения и същите имат дискриминационен характер, то те следва да се основават само и единствено на признак „лично положение“ на засегнатото лице, както и да не са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта да не са подходящи и необходими. Изрично с разпоредбата на чл. 5 от ЗЗДискр. е предвидено също така, че тормозът на основа на признаците по чл. 4, ал. 1 се смята за дискриминация.

В процесния случай жалбоподателят А., нито в настоящото производство, нито в производството през КЗД, е доказал факти, от които да може да се направи безспорен и категоричен извод, че В. М. го е третира по-неблагоприятно от останалите служители, които са били в негово подчинение, на основата на признак „лично положение“. Съгласно специалната норма на чл. 9 от ЗЗДискр. страната, която твърди, че е жертва на дискриминация следва да докаже факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, а ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено. Жалбоподателят е имал възможността да представи доказателства в подкрепа на защитната си позиция, както пред КЗД, така и в хода на съдебно-административното производство пред тази инстанция. В процесния случай, неправилно КЗД е отбелязала, че се установява по-неблагоприятно третиране на А., тъй като от една страна от приетите писмени и гласни доказателства се установява, че дисциплинарни производства са образувани едновременно и срещу двете лица /т.е не е било налице различно третиране/, а от друга страна – че са били налице множество лични конфликти между двамата дългосрочно командировани дипломатически служители А. и М.. В тази връзка следва да се има предвид, че като задължение на М., в качеството му на пряк ръководител, е било изготвянето на оценка на дипломатическия служител А.. Действително, по делото се установява, че М., за периода от 15.06.2016 г. до 31.12.2016 г., е поставил най-ниската оценка на служителя А. според показателите, а именно – „неприемливо изпълнение“. Това обстоятелство обаче не води до извод за по-неблагоприятно третиране на жалбоподателя на основата на признака „лично положение“. Поставянето на

оценка, действително може да съдържа в себе си и субективен елемент на оценяващия, но при съмнения за това е дадена възможност за обжалване на формуляра за оценка на дипломатическия служител пред по-горестоящия орган и неминуемо не е свързано непременно с наличието на дискриминация. От друга страна следва да се има предвид, че за разлика от други защитени признаци – пол, раса, религия, увреждане, възраст, семейно положение, които са иманентно присъщи на човека, защитеният признак „лично положение“ няма еднозначно, изначално прието обективно съдържание. Това предполага и налага установяване и доказване във всеки конкретен случай на значим, обективен, същностен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво и който отчита универсалния /материален и персонален/ обхват на закона и абсолютна забрана за пряка дискриминация. От фактите по делото не е видно да е налице значим за личността на А. белег, който да е обусловил различното третиране, както и сам по себе си да обоснове същностен за отделната личност белег, който го отличава от другите служители на мисията, и който би могъл да бъде съдържание на защитения признак „лично положение“. Настоящият съдебен състав счита, че обстоятелството, че А. е бил в конфликт с В. М., както и че е подал множество жалби и сигнали срещу него в качеството му на пряк ръководител, който в случая е бил и негов оценяващ, не е основание да бъде прието, че е налице такъв признак /в този смисъл е Решение № 85 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4328/2015 г., IV Г.О на ВКС/. Личните отношения между двете лица не запълват съдържанието на критерия „лично положение“. Дори и да се приеме, че в действителност въпросните сигнали и твърденията в тях за незаконосъобразни действия, включващи и финансови злоупотреби от страна на М., да са били причината за поставяне на възможно най-ниската оценка, то това не е може да се квалифицира като дискриминация поради липсата на всички елементи от фактическия ѝ състав, описани по-горе. Посочването от страна на административния орган за преднамерено лично отношение от страна на М., не може само по себе си да обоснове същностен за личността на жалбоподателя А. белег, който да го отличи от другите служители и който би могъл да е съдържание на защитения признак „лично положение“.

От ангажираните по делото доказателства не може да се направи и обоснован извод, че по отношение на жалбоподателя е налице дискриминация по признак „лично положение“ под формата тормоз на работното място. Съгласно легалното определение на понятието „тормоз“, съдържащо се в § 1, т. 1 от ДР на 33Дискр. това е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. Съдебната практика приема, че фактическия състав на тормоза включва: 1. изпълнително деяние - действие или бездействие на определено лице спрямо друго лице; 2. защитен признак по чл. 4, ал. 1 от 33Дискр.; 3. цел или резултат - накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или

застрашителна среда; 4. причинно-следствена връзка между тях. В конкретния случай не се доказва по делото, както и в административното производство, че всички тези елементи на фактическия състав на тормоза на основаната на признак „лично положение“ са налице по отношение на жалбоподателя А.. В тази връзка следва да се има предвид, че не всеки конфликт при или по повод на служебни правоотношения между страните може да се третира като проява на дискриминация под някоя от законовите форми, а само тези случаи, при които нежеланото поведение спрямо дискриминираното лице е провокирано от някой от признаците по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. При липсата на безспорни доказателства в тази насока в конкретния случай неправилно административният орган е приел, че са налице основания за квалифициране на поведението на В. М. като „тормоз“. Съдът намира за недоказани и неоснователни оплакванията за нарушение на антидискриминационния закон. С оглед на горепосоченото неправилно се явява и наложеното на посланика на Република България в МСЩ В. М. административно наказание – „глоба“. По изложените съображения, настоящият съдебен състав прима, че така подадената жалба на В. П. М. е основателна и доказана и като такава следва да бъде уважена.

II. По жалбата на Г. Б. А.:

Настоящата съдебна инстанция намира, че решението на КЗД, в частите, с които се установява, че конституираните като ответни страни – МВнР, представлявано от министър Е. З.; министърът на външните работи Е. З.; Л. Т.; Д. Б.; В. В.; Л. Ш.; Е. Ш., не са извършили нарушение на ЗЗДискр. спрямо Г. Б. А. и жалбата му в тази част е оставена без уважение като неоснователна и недоказана, като и тази, с която е оставено без разглеждане оплакването на Г. Б. А., касаещо претърпения от него инцидент на 25.05.2017 г. в М., като постановени и в съответствие с материално-правните разпоредби. Съдът намира, че не са налице доказателства, от които да се установи, че сочените ответни страни са осъществили съзнателно нежелано поведение спрямо жалбоподателя и осъществили всички елементи от състава на приложимата норма на чл. 5 от ЗЗДискр във вр. с § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. В конкретния случай А. не е ангажирал доказателства за особено негово свойство или характеристика, която да е причина за неравното му третиране, както и че предприетото от ответните страни, посочени по-горе, поведение във връзка с извършване на проверки по повод подадените сигнали и жалби, както и действията или бездействията, свързани със задължения по длъжностните им характеристики, не може да се приеме за накърняване на достойнството и създаване на враждебна, обидна и застрашителна среда. По преписката не са събрани доказателства, че ответните страни МВнР, представлявано от министър Е. З., министърът на външните работи Е. З. и Е. Ш. са се възползвали по някакъв начин, в качеството си на по-горестоящ орган, както и /изброените по-горе лица/ да са превишили правомощията си и злоупотребили със служебното си поведение спрямо жалбоподателя А., поради и което

твърдението му за тормоз на работното място по признак „лично положение“ е останал недоказан. Цитираните по-горе в изложението на съдебното решение правни норми и мотиви относно пряката и непряка дискриминация, както и даденото определение за неблагоприятно третиране и за тормоз, са приложими и в тази част от решението, касаещо жалбата на господин А., които съдът счита за ненужно да преповтаря. В процесния случай жалбоподателят, нито в настоящото съдебно производство, нито в производството пред КЗД, е доказал факти, от които да може да се направи безспорен и категоричен извод, че ответните страни - МВнР, представлявано от министър Е. З.; министърът на външните работи Е. З.; Л. Т.; Д. Б.; В. В.; Л. Ш.; Е. Ш., са го третирали по-неблагоприятно от други служители на мисията, на основата на признака „лично положение“. Недоказани остават оплакванията на А. за това, че е бил подложен на тормоз и на по-неблагоприятно третиране, изразяващо се в: потвърждаване на поставената му атестационна оценка от страна на постоянния секретар на МВнР; тенденциозно поведение от страна на сформирания комисия, извършила проверка по сигнала на А., в състав от Д. Б., държавен инспектор в Инспектората, В. В., старши дипломатически служител, Л. Ш., главен юрисконсулт в дирекция „Правна“; за наличието на „лични отношения“ на ответните страни с господин М.; извършено преследване по смисъла на ЗЗДискр. чрез направеното от назначената комисия на МВнР предложение, в изпълнение на нейните правомощия, за прекратяване на дългосрочната командировка на Г. А.; непредприемането на действия от страна на МВнР и министъра на външните работи по прекратяване на дискриминационното отношение спрямо жалбоподателя. Настоящият съдебен състав намира също така, че от събраните по делото доказателства не се установява разследваните от КЗД конкретни действия и бездействия, които жалбоподателя подробно е описал, че имат дискриминационен характер, да се основават само и единствено на признака „лично положение“. Както бе посочено и по-горе, не е видно по делото да е налице значим за личността на жалбоподателя А. белег, който да е обусловил различното третиране, както и сам по себе си да обоснове същностен за отделната личност белег, който да го отличи от другите негови колеги. В настоящия случай, правилно административният орган е приел, че спрямо изброените горе ответници няма основания за квалифициране на поведението им като „тормоз“ или „преследване“ и законосъобразно е счел за недоказани и неоснователни оплакванията за нарушение на антидискриминационния закон. По отношение на частта, с която КЗД е оставила без разглеждане оплакването за претърпян от А. инцидент, следва да се посочи, че въпросът за нерегистрираното на злополука от 25.02.2017 г. като трудова е бил предмет на постановено от АССГ решение по адм. дело № 3038/2018 г. Настоящият съдебен състав намира също така, че се явява и неоснователно искането вх. № 44-00-3362/28.10.2019 г. на Г. А. за допълване на решение № 480/24.09.2019 г. на КЗД, доколкото видно от съдържанието на решението и от приложената административна преписка, административният

орган се е произнесъл по отношение на всички оплаквания за дискриминация под формата на тормоз и преследване по признак „лично положение“, изложени в жалбата на Г. А..

По изложените съображения, настоящият съдебен състав приема, че така подадената жалба на Г. Б. А. е неоснователна и недоказана и като такава следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора и доколкото от процесуалните представители на жалбоподателя М. и от процесуалния представител на заинтересованите страни Министерство на външните работи и министъра на външните работи са поискани разноси по делото, то ответникът КЗД следва да бъде осъден да заплати на ответника М., на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, сумата в размер на 3000 лева, представляваща реално изплатено от това лице адвокатско възнаграждение, съгласно приложен по делото договор за правна защита и съдействие от 10.10.2019 г., сериен номер 0345012. Жалбоподателят А. следва да бъде осъден, на основание чл. 143, ал. 3 и ал. 4 от АПК, да заплати на заинтересованите страни Министерство на външните работи и министъра на външните работи сумата в размер на 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, второ отделение, 24-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Г. Б. А. срещу Решение № 480/24.09.2019 г. на Комисията за защита от дискриминация, трети специализиран заседателен състав в частите, установяващи, че спрямо него МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ, представлявано от министър Е. З., МИНИСТЪРЪТ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ Е. З., Л. Т., Д. Б., В. В., Л. Ш. и Е. Ш. не са извършили нарушение на ЗЗДискр., като и тази, с която е оставено без разглеждане оплакването на А., касаещо претърпян от него инцидент на 25.05.2017 г. в М., като неоснователна.

ОТМЕНЯ по жалба на В. П. М. Решение № 480/24.09.2019 г. на Комисията за защита от дискриминация, трети специализиран заседателен състав в частите, с които е приела за установено на основание чл. 65 и чл. 66 от ЗЗДискр., че конституираният като ответна страна – В. М. /посланик на Република България в МСЩ/, е извършил акт на дискриминация под формата на тормоз по смисъла на чл. 5 от ЗЗДискр. във вр. с § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. на основата на признак „лично положение“ по отношение на Г. Б. А., с което е нарушена забраната по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., както и тази, с която е наложено е на В. М., на основание чл. 78, ал. 1 от ЗЗДискр., наказание – „глоба“, в размер на 750 лева за извършването на установеното с решението нарушение на ЗЗДискр., като

незаконосъобразно.

ОСЪЖДА КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ да заплати на В. П. М. сумата в размер на 3000 /три хиляди/ лева, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА Г. Б. А. да заплати на МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ: